

Naam/ titel van het ‘mooie voorbeeld’: “klop”municatie

Naam/ emailadres van de inzenders:Hans Frieling FrielingH@prismanet.nl
Geert Huijbregts HuijbregtsG@prismanet.nl
Anita van Dongen DongenAn@prismanet.nl

Naam en adres van de zorgorganisatie: Stichting Prisma
Hooghoutseweg 3
5074 NA Biezenmortel

Naam/ adres van de locatie waar het ‘mooie voorbeeld’ zich afspeelt: AC Nachtegaallaan 14 Stamgroep 3
Hooghoutseweg 3
5074 NA Biezenmortel

Bob is een vrolijke jongeman van bijna 21 jaar. Hij heeft een ernstige verstandelijke beperking. Bob woont thuis bij zijn ouders en gaat overdag naar een activiteitencentrum van stichting Prisma. Voor bijna alles is Bob afhankelijk van anderen.

Met Bob zijn de casemanagers Hans, Geert en Anita gestart met een nieuwe methode zodat medewerkers en het netwerk de (complexe) hulpvraag van de individuele cliënt leren herkennen. Omdat Bob vooral communiceert via lichaamstaal, is het belangrijk deze signalen te herkennen en te interpreteren. Door de methode krijgen medewerkers en het netwerk handvatten aangereikt om daar effectief, gericht, methodisch en doelmatig bij aan te sluiten.

Als onderdeel van de methode is begonnen met het beschrijven van het gedrag van Bob. Aan dat gedrag is een duiding gegeven en er staat nu beschreven wat Bob voor gedrag laat zien als hij bijv. iets leuk vindt. Dit gedrag is uitgangspunt in zijn benadering en begeleiding, maar ook voor het doen van bijv. activiteiten.

Als onderdeel van het onderzoek naar passende activiteiten, werd Bob een klankschaalsessie aangeboden. Na een aantal weken zagen begeleiders een stralende lach bij Bob, wanneer hij de klankschaalsessie onderging. Tevens begon Bob met zijn linkerhand op de leuning van de rolstoel te kloppen, wat hij voordien nog nooit had gedaan. Het leek erop of Bob op die manier met zijn omgeving wilde communiceren. Door begeleiders wordt hier nu consequent op gereageerd. Als Bob klopt en begeleiders kloppen terug, begint hij te lachen. Bob begint dan ook steeds meer contact te zoeken door te kloppen op de tafel of de leuning van zijn stoel.

Voortbordurend op de klankschaalsessie, is er gezocht naar muziek, die een overeenkomst heeft met de tonen van de klankschalen. Deze muziek lokte dezelfde reactie uit bij Bob: breeduit lachten, in combinatie met het kloppen op de leuning van zijn stoel. Op momenten dat Bob erg onrustig is, wordt deze muziek nu opgezet. Deze muziek en de klankschaalsessie hebben een ontspannende werking voor Bob. Hij voelt zich er veilig door en kan openstaan voor anderen.

Deze vorm van communiceren heeft Bob de daaropvolgende periode steeds verder uitgebreid. Als hij iets wilde van zijn ouders of van begeleiders, begon hij te kloppen op de leuning van zijn stoel of het blad van de tafel.

Door dit kloppen, is het ook mogelijk geworden om Bob te laten kiezen bij activiteiten. Als Bob iets graag wil, heeft hij nu de mogelijkheid om dat aan te geven door te kloppen; wil hij een aangeboden activiteit niet, dan draait hij zijn hoofd weg. Doordat Bob zich steeds veiliger is gaan voelen en zich steeds meer openstelde voor anderen, kon zijn manier van communiceren worden uitgebreid. Er is een oranje doek

gekoppeld aan de klankschaalsessies en als Bob wil kiezen voor een klankschaalsessie, klopt hij op zijn stoel of tafelblad en laat hij een oranje doek zien. Deze toevoeging van een (kleur)verwijzer, in combinatie met het klopedrag, maakt het voor Bob mogelijk zijn wensen nog specifiek te uiten. Op dit moment kan Bob ook bij andere activiteiten zijn voorkeur duidelijk maken. Hij kan daarin ook zelf initiatief nemen en hoeft niet meer af te wachten tot hem iets wordt aangeboden. Zodoende heeft Bob nu mogelijkheden gekregen om regie te voeren over zijn leven.